

виконання зобов'язання (наприклад, відповідальність батьків за неповнолітніх дітей, віком від 14 до 18 років).

Отже, підсумовуючи, варто зазначити наступне: субсидіарна відповідальність – це вид цивільно-правової відповідальності, що настає у випадку невиконання або неналежного виконання основним боржником зобов'язання, та при якій обов'язок виконання такого зобов'язання покладається на субсидіарного (додаткового) боржника.

Список використаної літератури

1. Ляшенко Р.Ю. Субсидіарна та солідарна відповідальність / Р.Ю. Ляшенко // Трибуна дисертанта. – 2012. – №10. – С. 130–133.
2. Руденко А.В. Субсидіарна відповідальність за договором поруки / А.В.Руденко. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/7823/1/Rudenko_346-348.pdf
3. Сельська В. Суб'єкти субсидіарної юридичної відповідальності / В. Сельська // Підприємництво, господарство і право. – 2016. - №9. – С. 129-131.
4. Сельська В.В. Поняття та ознаки субсидіарної юридичної відповідальності / В.В. Сельська // Право і суспільство. – 2016. - №3. – С.34-39.

Гарасимик В.

*студент магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доц., доцент кафедри
цивільного права і процесу ТНЕУ
Слома В.М.*

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ

Важливу роль в укріпленні трудової дисципліни відіграє законодавство, яке визначає основні права та обов'язки сторін трудового договору, а також відповідальність за їх порушення. Самостійним видом юридичної відповідальності у трудовому праві є дисциплінарна відповідальність. Слід зазначити, що у КЗпП України не дається визначення поняття «дисциплінарна відповідальність», а лише у ч. 1 ст. 147 передбачається, що за порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосовано тільки один із таких заходів стягнення: 1) догана; 2) звільнення.

Дисциплінарне стягнення – передбачений в нормативно-правовому акті захід примусового впливу, що застосовується органом, якому надано право прийняття на роботу даного працівника відповідно до його компетенції, за вчинений дисциплінарний проступок [3, с. 514]

Л.С. Єрмоленко-Князева визначає наступні вимоги до інституту дисциплінарної відповідальності, яка має включати норми, що визначають: загальні засади дисциплінарної відповідальності; загальні характеристики підстав виникнення дисциплінарної відповідальності; правовий статус суб'єктів відносин дисциплінарної відповідальності; перелік та характеристики дисциплінарних стягнень; процесуальну форму застосування, а також виконання дисциплінарних стягнень [1].

Характеризуючи дисциплінарну відповідальність, В.В. Середа визначає такі її загальні ознаки:

- її підставою є дисциплінарний проступок;
- за такий проступок передбачено накладення дисциплінарного стягнення;
- стягнення застосовує уповноважений на те орган (посадова особа) в порядку підлеглості;
- межі «дисциплінарної влади» цього органу (посадової особи) чітко встановлено правовими нормами;
- службовець, на якого накладено дисциплінарне стягнення, може його оскаржити у вищий орган (вищій посадовій особі) або в суд;
- за один дисциплінарний проступок може бути накладено одне дисциплінарне стягнення [4, с. 19].

Дисциплінарна відповідальність як вид юридичної відповідальності – це обов'язок працівника відповідати перед роботодавцем за скоєний дисциплінарний проступок і понести стягнення, передбачене нормами трудового права.

Дисциплінарна відповідальність поділяється на два види:

1) загальна дисциплінарна відповідальність, яка застосовується до всіх працівників;

2) спеціальна дисциплінарна відповідальність, передбачена для окремих категорій працівників (державні службовці, судді, прокурори, адвокати).

Загальна дисциплінарна відповідальність є основним видом дисциплінарної відповідальності. Вона настає на підставі КЗпП України (ст. 147) та Правил внутрішнього трудового розпорядку. Перелік дисциплінарних стягнень загального характеру є вичерпним. Разом з тим, у літературі звертається увага на те, що законодавче обмеження загальної дисциплінарної відповідальності лише двома дисциплінарними стягненнями є недоліком законодавства про працю [6, с. 361].

Спеціальна дисциплінарна відповідальність характеризується спеціальним суб'єктом дисциплінарного проступку, особливим характером дисциплінарного проступку, спеціальними видами дисциплінарних стягнень, особливим порядком накладення та оскарження дисциплінарного стягнення [2, с. 234]

Так, відповідно до ч. 1 ст. 35 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень:

- 1) попередження;
- 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року;
- 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав - виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.

Отже, спеціальна дисциплінарна відповідальність – це особливий вид відповідальності чітко визначеного кола суб'єктів трудових відносин, який полягає у застосуванні до них більш жорстких заходів дисциплінарної

відповідальності, особливим порядком їх застосування та оскарження [5, с. 252].

Встановлення загальної та спеціальної дисциплінарної відповідальності для певних груп працівників викликане тим, що наслідки, які можуть потягнути вчинені ними дисциплінарні проступки є неоднаковими.

Список використаних джерел

1. Єрмоленко-Князева Л.С. Поняття та зміст інституту дисциплінарної відповідальності / Л.С. Єрмоленко-Князева // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua

2. Коваленко К.В. Загальна та спеціальна дисциплінарна відповідальність / К.В. Коваленко // Форум права. – 2008. -№8. – С. 231-235.

3. Кодекс законів про працю України: Науково-практичний коментар. – Харків: Консум, 2003. – 832 с.

4. Середа В.В. Дисциплінарна відповідальність: поняття, принципи та види / В.В. Середа // Університетські наукові записки. – 2014. – №1. – С. 18-25.

5. Слома В.М. Спеціальна дисциплінарна відповідальність сторін трудового договору / В.М. Слома // Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Формування правової держави в Україні: проблеми і перспективи» (9 квітня 2010 року). – Тернопіль, 2010. – С. 249-252.

6. Трудове право України: Навч. посібник для студ. юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д., Буряк В.Я., Козак З.Я. та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Ін Юре, 2003. – 536 с.

Гончаренко І.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
цивільного права і процесу
Гнатів О.Б.*

СПОСОБИ ЗАХИСТУ ЖИТЛОВИХ ПРАВ ДІТЕЙ-СИРІТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

На сьогодні, при вирішенні питання щодо захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, законодавство йде двома шляхами: це збереження за вказаною категорією осіб вже належного їм на праві власності чи на праві користування житла, та надання нового жилого приміщення.

Обов'язок збереження права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб із їх числа на житло, у якому вони проживали з батьками, рідними тощо до влаштування у відповідні заклади, прийомну сім'ю чи встановлення над ними опіки чи піклування, закріплений Цивільним та Сімейним кодексами України, Законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», Законом України «Про охорону дитинства» та іншими нормативно-правовими актами [3].